

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI HAFIZLIK MERASİMLERİ İLE KIRAAT İCAZET MERASİMLERİ YÖNERGESİ

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönerge'nin amacı Kur'an kurslarında hafızlık eğitimini; aşere-takrib kurslarında kıraat eğitimini tamamlayarak Başkanlıkça yapılan sınavda başarılı olanlar için düzenlenecek hafızlık merasimleri ile kıraat icazet merasimlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Yönerge cami, kurs, salon vb. alanlarda düzenlenecek hafızlık merasimleri ile kıraat icazet merasimlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 1 inci, 6 ncı ve 7 inci maddeleri ile 17/6/2014 tarihli ve 29033 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin 11 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Başkan : Diyanet İşleri Başkanı,
b) Başkanlık : Diyanet İşleri Başkanlığını,
c) Hadr usulü : Kur'an-ı Kerim'in kurallarına uygun olarak hızlı süratte okunmasını,
ç) Hafızlık icazetnamesi¹ : Hafızlık eğitimini tamamlayan ve Başkanlıkça yapılan sınavda başarılı olan kişiye verilen belgeyi,
d) Hafızlık merasimi : Hafızlık icazetnamesi² alan öğrenciler için düzenlenecek programı,
e) İcazetname : Aşere-takrib seviyesinde kıraat ilmini tahsil eden kişiye hocası tarafından verilen belgeyi,
f) Kıraat icazet merasimi : Aşere-takrib kurslarında kıraat eğitimini tamamlayanlar için düzenlenecek icazet programını,
g) Kurra hafız : Aşere-takrib kurslarında kıraat eğitimini tamamlayarak icazetname alan hafızı,
ğ) Kurul : Mushafı İnceleme ve Kıraat Kurulu Başkanlığını,
h) Merasim : Hafızlık merasimi ile kıraat icazet merasimini,
ı) Şeyhü'l-Kurra : Aşere-takrib seviyesinde kıraat ilmini tahsil ederek icazetname almış, kıraat okutma ve icazetname verme şartlarını haiz olan, Kurul tarafından belirlenecek hafızları,
i) Vucuhat : Bir ayetin okunmasındaki farklı kıraat şekillerini, ifade eder.

Merasimlerle ilgili genel esaslar

MADDE 4 – (1) Başkanlıkça yapılan hafızlık icazetname³ sınavları ile aşere-takrib sınavları sonuçlanmadan merasim tertip edilmez.

(2) İl/ilçe müftülükleri tarafından düzenlenecek merasimlerin tarihleri, ilgili müftülüğün Reisü'l-Kurralık makamına yazılı müracaatı ile Reisü'l-Kurranın görüşü alınarak Haseki Reisü'l-Kurra Abdurrahman Gürses Kıraat İhtisas Eğitim Merkezi Müdürlüğünün denetiminde Reisü'l-Kurralık sekreteryası tarafından belirlenir.

(3) Sekreteryaya, merasimlerle ilgili olarak Ek-1 ve Ek-2 formu Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğüne; kıraat icazet merasimleri ile ilgili olarak Ek-2 formu ayrıca Kurula, merasime dair birkaç adet fotoğraf ile birlikte elektronik ortamda gönderir.

(4) Reisü'l-Kurra veya yardımcısının merasimlere intikali, iaşe ve ibate giderleri merasimin yapılacağı il/ilçe müftülüğünün sorumluluğundadır.

^{1,2} 26/12/2023 tarihli ve 4543591 sayılı Başkanlık Onayıyla, "Hafızlık belgesi" ibareleri "Hafızlık icazetnamesi" olarak değiştirilmiştir.

³ 26/12/2023 tarihli ve 4543591 sayılı Başkanlık Onayıyla, "hafızlık belge sınavları" ibaresi "hafızlık icazetname sınavları" olarak değiştirilmiştir.

Merasimlerde usul

MADDE 5 – (1) Merasimlerde aşağıdaki usullere riayet edilir:

a) Merasimler, Reisü'l-Kurranın başkanlığında icra edilir. Hafızlık merasimlerinde kısa surelerin; kıraat icazet merasimlerinde ise hatim tertibi ile icazetnamenin okunmasının ardından Reisü'l-Kurra tarafından dua edilir. Reisü'l-Kurranın katılmadığı merasimlere, görevlendireceği yardımcısı veya bir Şeyhü'l-Kurra katılarak Reisü'l-Kurranın görevlerini yerine getirir. Yalnızca kadınların katıldığı ve Reisü'l-Kurra veya vekilinin bulunmadığı hafızlık merasimlerinde, merasimin yapılacağı il/ilçe müftüsünün tensibiyle belirlenecek temsil yeteneğine sahip bir kadın hoca dua eder.

b) Erkeklerle yönelik merasimler, kadın ve erkek cemaatin rahat bir şekilde izleyebileceği cami, kurs, salon vb. alanlarda icazet geleneğine uygun olarak icra edilir.

c) Merasim öncesinde programın icra edileceği mekânda prova yapılır.

ç) Camide icra edilecek merasimlerde Reisü'l-Kurra veya yerine katılacak kişi için mihrapla orta kubbe arasında uygun bir yere masa ve koltuk konulur. Kıraat icazet merasimlerinde ayrıca; bu masanın sağına Şeyhü'l-Kurranın icazetnameyi okuması amacıyla daha küçük bir masa konulur. Salonda yapılacak merasimlerde imkân dâhilinde icazet geleneklerine uyulur.

d) Merasimlerde erkekler aynı renk cübbe giyer ve sarık takar. Kadınlar ise tesettüre uygun, sade ve imkân dâhilinde aynı renk elbise giyer.

e) Kadınlara yönelik merasimlerde, kadınların tilaveti başlamadan önce Reisü'l-Kurra haricinde salon kadınlara tahsis edilir.

f) Merasimler iki namaz vakti arasında ifa edilir. Namaz vaktinin girmesi halinde namaz kılındıktan sonra programa kaldığı yerden devam edilir.

Merasimlerde süre ve protokol

MADDE 6 – (1) Hafızlık merasimleri iki saati; kıraat icazet merasimleri ise üç saati aşmayacak şekilde planlanır.

(2) Protokol konuşmalarında ilçe müftüsü, eğitim merkezi müdürü, il müftüsü, mülki amir ve Başkanlık adına katılan yetkili kişiler konuşma yapabilir. Protokol konuşmalarının süresi toplamda otuz dakikayı aşmaz.

Misafir okuyucular

MADDE 7 – (1) Hafızlık merasimlerinde misafir okuyucular, asım kıraatı hafs rivayeti üzere okur; Reisü'l-Kurranın işaret ettiği en az aşere kıraatı okumuş bir kişi vucuhatlı tilavette bulunabilir. Kıraat icazet merasimlerinde, aşere cemiyetlerinde en az aşere; takrib cemiyetlerinde ise takrib okumuş ve icazet almış olan misafir okuyucular tilavette bulunur.

(2) Misafir okuyucular, Reisü'l Kurranın veya vekilinin sağına ve soluna hilal şeklinde oturur ve onun gözetiminde tilavette bulunurlar. Bunların okuma süresi hafızlık merasimlerinde otuz; kıraat icazet merasimlerinde ise altmış dakikayı aşmaz.

Hafızlık merasimlerinde kısa sureleri okuma usulü

MADDE 8 - (1) Hafızlık merasimlerinde kısa sureleri okuma usulü aşağıdaki gibidir:

a) Merasime katılan öğrenciler Reisü'l-Kurranın veya vekilinin solundan başlayarak oturur, hilal şeklini alırlar ve onun gözetim ve denetiminde kısa sureleri icra ederler. Hocalar ise halkanın baş ve son tarafında otururlar.

b) Öğrenci sayısının sekizden az olması halinde İhlas, Felak, Nas ve Fatiha sureleri ile Bakara suresinin ilk beş ayeti; sekiz ile on altı arasında olması halinde Asr suresinden itibaren okunur. Öğrenci sayısının on altıdan fazla olması halinde ise sureler usulüne uygun olarak grup veya koro halinde toplu olarak okunabilir.

c) Kısa surelerin okunma süresi otuz dakikayı aşmaz.

Hatim tertibi

MADDE 9 – (1) Kıraat icazet merasimlerinde icazet alacaklar tarafından hatim tertibi okuma usulü aşağıdaki gibidir:

a) İcazet alacaklar geleneğe uygun bir şekilde, hocalarının nezaretinde Reisü'l-Kurranın veya vekilinin önünde yerlerini alırlar.

b) Hatim tertibi; İhlas, Felak, Nas ve Fatiha sureleri ile Bakara suresinin ilk beş ayetinden ibarettir. Ancak zaruret halinde hatim tertibi olarak Fatiha suresi ve Bakara suresinin ilk beş ayeti ile yetinilir.

c) Hatim tertibi hadr usulüyle okunur ve süresi kırk beş dakikayı aşmaz.

İcâzetname metni

MADDE 10 – (1) Hafızlık merasimlerinde icâzetname metni okunmaz. Kıraat icâzet merasimlerinde ise icâzetname metnini okuma usulü aşağıdaki gibidir:

a) İcâzetname metni, hatim tertibinden sonra icâzet veren Şeyhü'l-Kurranın kendisi ya da kurra hafızlardan biri tarafından okunur.

b) İcâzetname metninin okunma süresi on beş dakikayı aşmaz. Zaruret halinde icâzetname metninin okunması kısaltılabilir.

Diğer hususlar

MADDE 11 – (1) Merasimlerde hediye takdimi usul ve adaba uygun bir şekilde yapılır. Hediyeleri takdim edecek kişiler, il/ilçe müftüsünün tensibiyle belirlenir.

(2) Belge ve hediye töreninin süresi on beş dakikayı aşmaz.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Yönerge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Diyanet İşleri Başkanı yürütür.